

Selvitys kanteluun Häyrynen Heikki/Oikeuskanslerinvirasto, kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksestä 15.3.2021 § 78 (KV:n päätös 26.11.2020 § 75)

Khall 19.04.2022 § 159

158/02.02.00/2022

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei [x]

Liitteet: Selvityspyyntö OKV, kantelu, lisäkirjoitus ja muu materiaali
Oheismateriaali: Selvitys

Valmistelija

Hallintojohtaja p. 040 344 7201

Heikki Häyrynen on tehnyt oikeuskanslerinvirastoon 16.11.2021 päivätyn kantelun ja siihen liittyvän 18.11.2021 päivätyn lisäkirjoituksen. Kantelussa Häyrynen pyytää oikeuskansleria tutkimaan, onko Nivalan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja esittelijänä toimineet virheellisesti ja mahdollisesti ylittäneet toimivaltansa tehdessään 15.03.2021, § 78 päätöksen kaupunginvaltuuston kokouksessa 26.11.2020, §:n 75 täytäntöönpanosta. Kantelija arvostelee Nivalan kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtaja menettelyä sekä kaupunginhallituksen kokouksessaan 15.3.2021 tekemää päätöstä (§ 78), jolla on pantu täytäntöön kaupunginvaltuuston 26.11.2020 tekemä päätös (§ 75). Kantelijan mukaan kaupunginjohtajan esittelystä 15.3.2021 tehty täytäntöönpanopäätös on virheellinen, sillä valtuuston tekemästä päätöksestä oli jo tehty valitus Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Kantelija katsoo, että 15.3.2021 tehty täytäntöönpanopäätös ja sen johdosta osittain jo tehdyt käytännön toimet ovat tehneet hallinto-oikeudelle osoitetun valituksen käytännössä mitättömäksi.

Nivalan kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan, että Nivalan kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 26.11.2020 § 75 hyväksynyt vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2022–2024 taloussuunnitelman. Erkki Surakka on tehnyt Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle kunnallisvalituksen koskien kyseisen pykälän kohtia monitoimihallin suunnitteluun ja rakentamiseen varattua 100 000 € määrärahaa sekä Kalliontien siirtämiseen varattua 890 000 € määrärahaa. Surakka on valituksessaan pyytänyt hallinto-oikeutta antamaan täytäntöönpanokiellon asiassa valitetuilta osin.

Nivalan kaupunginhallitus on kokouksessaan 1.2.2021 § 29 antanut Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden pyytämän selityksen Erkki Surakan valitukseen. Samassa yhteydessä kaupunginhallitus on pyytänyt Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta nopeaa käsittelyä erityisesti täytäntöönpanokiellon osalta, koska kyseessä on talousarvion toteuttamista koskeva asia. Hallinto-oikeus on kumonnut täytäntöönpanokiellon koskevan Erkki Surakan pyynnön 24.2.2021 antamallaan välipäätöksellä. Kuntalain 410/2015 § 31 mukaan kunnanhallituksen tulee vastata valtuuston päätösten

valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Koska Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ei antanut valituksen alaisesta asiasta täytäntöönpanokieltoa, Nivalan kaupunginhallituksen kaupunginjohtajan esittelystä tekemä päätös 15.3.2021 § 78 kaupunginvaltuuston päätösten täytäntöönpanosta ei ole virheellisesti syntynyt eikä esittelijä eikä kaupunginhallitus ole ylittäneet toimivaltaansa, vaikka asian käsittely on muulta osin ollut kesken hallinto-oikeudessa.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on myöhemmin päätöksellään 23.2.2022 kumonnut päätöksen monitoimihallin suunnitteluun ja rakentamiseen varattun 100 000 € määrärahan osalta. Kuntalain § 96 mukaan jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltaansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Monitoimihallin kumotun määrärahan osalta asia palautetaan kaupunginvaltuuston uudelleen käsiteltäväksi tilinpäätöksen 2021 yhteydessä. Kaupunginhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 29.3.2022 Nivalan kaupungin vuoden 2021 tilinpäätöksen saatettavaksi kaupunginvaltuuston käsittelyyn tilintarkastuksen jälkeen. Kaupunginhallitus esittää monitoimihallin kumotun määrärahan käsittelyn osalta tilinpäätöksessä seuraavaa:

”Osakkeisiin, osuuksiin ja sijoituksiin varattiin talousarviossa määräraha 100 teur monitoimihallin suunnitteluun. Tilikauden lopussa monitoimihallin suunnittelumäärärahaan vahvistettiin lisämääräraha 87 026 euroa, joka sai lainvoiman. Tilikauden päättymisen jälkeen hallinto-oikeus kumosi valtuuston päätöksen talousarviokäsittelyssä myönnetystä suunnittelumäärärahasta 100 000 euroa. Hallinto-oikeus ei määrännyt toimeenpanokieltoa valituksen johdosta. Kumottu päätös vaikuttaa jälkikäteen talousarvioon siten, että hankesuunnitteluun kaudelle 2021 jää ainoastaan valtuuston vahvistama lisämääräraha 87 026 euroa. Hankkeen suunnittelumääräraha on kiinteä osa kolmivuotisen rakennushankkeen toteutuksen kokonaisuutta. Hankkeen toteutukseen on kaupunginvaltuusto myöntänyt 3,1 Meur määrärahan vuoden 2022 talousarvioon ja saman suuruinen varaus on taloussuunnitelmavuodella 2023.

Toimialatasolla kumoamispäätös vaikutti siten, että kaupunginhallituksen toimiala ylitti investointibudjettinsa 12 683,97 eurolla. Kaupungin investointibudjetti vuodelle 2021 pieneni samoin kumotun määrärahan verran, eli tällä korjattu investointibudjetti on 4 722 000 euroa. Investointien toteuma oli 4 535 866 euroa. Investointien kokonaisuus toteutui siten kaudella myönnettyjen määrärahojen puitteissa.

Hallihankkeen toteumaa arvioitaessa alkuperäisestä kaupungin myöntämästä kokonaisrahoituksesta on vähennettävä 100 000 euroa ja lisättävä myönnetty lisämääräraha 87 026 euroa. Näiden

muutosten nettovaikutus hankkeen kokonaisrahoitukseen on -12 974 euroa. ”

Oikeuskansleri pyytää Nivalan kaupunginhallitusta toimittamaan kantelun tutkimiseksi tarpeellisen selvityksen, joka sisältää myös kaupunginjohtajan selvityksen. Selvitys tulee toimittaa 22.4.2022 mennessä.

Esittelijä

Hallintojohtaja Hankonen Liisa

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää, että Heikki Häyrysen kantelu on aiheeton. Valtuuston päätöksen täytäntöönpanoa koskeva esitys ja päätös on tehty kuntalakea ja hyvää hallintomenettelyä noudattaen. Kaupunginhallitus on pyytänyt täytäntöönpanon osalta nopeaa käsittelyä tehdyn valituksen ja erityisesti valituksessa esitetyn täytäntöönpanokiellon osalta. Kuntalain (143 §) mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Tässä tapauksessa valitusviranomainen ei ole kieltänyt täytäntöönpanoa. Kaupunginhallitus liittää selvitykseensä kaupunginjohtajan selvityksen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merk.

Kaupunginjohtaja poistui esteellisenä (intressijäävi) tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 17:52-18:00

OTE:

OKV (määräaika 22.4. mennessä), Heikki Häyrynen